

Mw. ir. J.J. Riensema
provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Bezoekadres
Kerklaan 16
1261 JB Blaricum

Postadres
Postbus 71
3755 ZH Eemnes

Uw kenmerk
1951569/1959332

Ons kenmerk
Z24000645/24uit00578

Telefoonnummer
14 035

T 14 035
F 035 - 751 31 01

Uw brief van
19 februari 2024

Behandeld door
T. van der Hart
t.vanderhart@belcombinatie.nl

Bijlagen
1

W www.blaricum.nl
M info@blaricum.nl

Datum

14 maart 2024

Betreft

Reactie op uw brief taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden

Geachte leden van Gedeputeerde Staten provincie Noord-Holland,

Op 22 februari 2024 ontvingen wij uw brief van 19 februari 2024 (bijlage A) over de taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden. Daarin verzoekt u de gemeente Blaricum om dringend de activiteiten op het terrein van huisvesting statushouders te intensiveren en per direct over te gaan op de benodigde acties om aan de opgelegde taakstelling te voldoen. U geeft ook aan dat u zich bewust bent van de druk op de woningmarkt en wat er van de gemeente wordt gevraagd m.b.t. opvang asielzoekers. In aanvulling op voornoemde bevindingen zijn er ook andere zaken die het huisvesten van statushouders aanzienlijk moeilijker maken dan voorheen. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Blaricum wil u graag formeel op de hoogte brengen hierover. In deze brief benoemen wij de externe factoren die wat ons betreft buiten onze invloed liggen, maar wel belemmerend zijn voor de huisvesting statushouders.

Wel woningaanbod, maar geen passende huishoudens te vinden

De gemeente Blaricum heeft ten behoeve van de uitvoering van de taakstelling afspraken gemaakt met de woningcorporaties. Daarbij is het uitgangspunt om zoveel mogelijk 'passend' te huisvesten. Met passend huisvesten bedoelen wij: een gekoppeld huishouden direct in een woning plaatsen waar ruimte is voor alle gezinsleden. Dus ook voor de nareizigers, mochten die nog niet in Nederland zijn. Dat is zowel voor de statushouders zelf het prettigst, als voor de betrokken uitvoerende partijen. Het verlicht de druk op de werkzaamheden voor integratie-consulenten, woningcorporaties, Vluchtelingenwerk en de uitvoerend ambtenaren bij de gemeente. Het is niet alleen efficiënter, maar wordt ook nadrukkelijk geadviseerd door Vluchtelingenwerk Nederland en onze integratieconsulenten: het voorkomt de nodige stress en druk bij de statushouders in kwestie, die vaak al vele verhuisbewegingen hebben gemaakt door verblijf in verschillende azc's verspreid over het land. Direct passend huisvesten is de meest menselijke en efficiënte oplossing en heeft daarom de voorkeur.

Beoordeling mvv-aanvraag wordt stelselmatig overschreden

De gemeente Blaricum heeft afgelopen jaren met deze manier van uitvoeren nooit enorme achterstanden opgelopen bij de taakstelling. Echter, sinds eind vorig jaar is een onverwachte trend gaande die de uitvoering belemmert. Namelijk: de beoordeling van mvv-aanvraag (machtiging voorlopig verblijf). Deze beoordeling laat

inmiddels tot 15 maanden op zich wachten. Wettelijk is gesteld dat de aanvraag van een mvv door de IND maximaal 90 dagen mag duren. De termijn kan verlengd worden met ten hoogste drie maanden¹. In totaal kan de beoordeling van de mvv-aanvraag dus maximaal 6 maanden duren. Realiteit is dat deze termijn stelselmatig ruimschoots overschreden wordt. Ook in de gemeente Blaricum zijn er gekoppelde statushouders die al ruim 12 maanden wachten op uitslag over hun mvv-aanvraag.

Relatie tussen lange behandeltijd beoordeling mvv-aanvraag en huisvesting statushouders

In de praktijk leidt de lange beoordeling mvv-aanvraag tot de volgende uitdagingen m.b.t. huisvesting statushouders. Vaak is er sprake van één van de twee onderstaande scenario's.

1. De woningcorporatie biedt een gezinswoning aan met als voorwaarde directe plaatsing van minimaal 2 (of meer) personen. Deze voorwaarde is een beleidskeuze van de woningcorporatie die de gemeente niet zomaar kan verwerpen. Dit hangt ook samen met de wet- en regelgeving passend huisvesten vanuit het Rijk. Dat betekent dat de woningcorporatie niet tijdelijk de woning kan toewijzen aan één persoon. Op dit moment zijn er vaak wel referenten gekoppeld met nareizende gezinsleden waarvan het totale huishouden in de toekomst wel passend is. De woning kunnen we dan niet toewijzen aan het toekomstige gezin. Immers, er is nog maar één persoon (referent) in Nederland. Het gezin is ook niet op korte termijn passend, want de mvv-aanvraag is nog niet behandeld. In deze situaties wordt vaak contact gezocht met het COA voor een omkoppeling. Dat blijkt ook geen oplossing meer (zie volgende kopje in deze brief voor toelichting). Deze woning moeten we dan vaak teruggeven aan de woningcorporatie.
2. De woningcorporatie biedt een passende gezinswoning aan waar tijdelijk één persoon kan verblijven in afwachting op nareizigers. De gemeente heeft deze oplossing een aantal keer uitgevoerd, maar brengt de nodige risico's mee: het kan zijn dat de mvv-aanvraag alsnog wordt afgekeurd en de nareizigers niet komen. Er bestaat daarmee een kans dat de alleengaande² uiteindelijk in z'n eentje in een grote woning verblijft. Gelet op de huidige druk op de sociale huurwoningmarkt is dat niet wenselijk. Daarom is de gemeente terughoudend met structureel toepassen van deze uitvoering. In de situatie dat de mvv-aanvraag wel wordt goedgekeurd, gaan daar inmiddels 12-15 maanden wachten aan vooraf. Totdat de nareis daadwerkelijk in de woning is, schiet de taakstelling dus niet op: er is maandenlang maar één persoon gehuisvest.

Omkoppeling vanuit het COA of uitruiel tussen gemeenten is nauwelijks mogelijk

De gemeente Blaricum heeft goed en veelvuldig contact met de regiomanager van het COA. In voorgaande jaren kon het COA in bovenstaande gevallen vaak huishoudens omkoppelen. Dat gebeurde in situaties dat de woningcorporatie op korte termijn een woning beschikbaar had, maar er geen passende koppeling was bij de gemeente Blaricum. Het COA zocht dan in andere gemeenten in de regio een geschikte koppeling die direct gehuisvest kon worden. Op die manier kon het schaarse aanbod vrijkomende woningen alsnog goed benutten voor de taakstelling. Helaas is het omkoppelen van huishoudens door het COA op dit moment zo goed als onmogelijk. Dat komt omdat de meeste gemeenten eind 2023 een inhaalslag hebben gemaakt en alle 'complete' huishoudens of huishoudens met nareizigers in zicht, hebben gehuisvest. Er zijn, voor zover wij begrijpen van het COA, nauwelijks meer 'complete huishoudens' in Nederland. Het zijn grotendeels alleengaanden die wachten op goedkeuring van mvv-aanvraag voor hun nareizigers. Gevolg daarvan is dat er door de gemeente Blaricum en de woningcorporaties meerdere woningen beschikbaar zijn gesteld voor de huisvesting van statushouders, echter had het COA geen statushouders beschikbaar om in de woningen te plaatsen. Daardoor moesten de woningen weer teruggegeven worden aan woningcorporaties.

Een strategisch huisvestings-spel tussen gemeenten

De gemeente Blaricum heeft ook meermaals het heft in eigen handen genomen en zelf contact gezocht met uitvoerend ambtenaren van regiogemeenten om toch huishoudens om te koppelen en uit te ruilen. Deze gemeenten geven aan hetzelfde probleem te hebben. Er zijn wel een aantal koppelingen, maar bijna alle

¹ Vreemdelingenwet 2000, paragraaf 3 beslistermijn, artikel 2t en 2u.

² Vakjargon die gebruik wordt o.a. door het COA. Deze term benadrukt het verschil tussen statushouders die in hun eentje naar Nederland reizen maar hier wel gezinshereniging aanvragen (alleengaanden), en statushouders die alleen blijven (alleenstaanden) en geen gezinshereniging aanvragen.

koppelingen zijn van alleengaande referenten die nog wachten op uitslag van de mvv-aanvraag voor hun nareis. De enorme schaarste in passende, complete gezinnen leidt in sommige gevallen ook indirect tot strategische keuzes. Al heeft een gemeente wel een passende koppeling, houden ze die liever zelf, al hebben ze niet direct een woning in zicht. Immers, met het 'weggeven' van een passende koppeling loop je risico bij vrijkomend aanbod zelf niet direct passend te kunnen huisvesten. Dat leidt uiteindelijk tot een mogelijke (steeds grotere) achterstand op de taakstelling. Deze ontwikkeling is een logisch gevolg van de schaarste, maar gaat ten koste van het welzijn van de statushouder(s), die soms onnodig langer moeten wachten.

Alternatieve manieren huisvesting statushouders: tussenvoorzieningen en doorstroming

Sinds het laatste kwartaal heeft de gemeente Blaricum de mvv-aanvraag behandelzeiten verder zien oplopen in plaats van afnemen. Reden dat wij er vanuit gaan dat deze lange behandelzeiten niet incidenteel zijn en ook niet binnen afzienbare tijd worden opgelost. Het lijkt een structureel probleem te worden. De gemeente is daarom alternatieve oplossingen aan het onderzoeken om toch aan de taakstelling te blijven voldoen. Zo zijn wij druk bezig met o.a.: gesprekken met initiatiefnemers, samenwerkende gemeenten, woningcorporaties, COA regiovoerders en verder zoeken naar andere oplossingen en alternatieven. Echter is deze belemmerende trend een onverwachte opgave, veel werk ten opzichte van de eerdere uitvoeringswerkzaamheden en daarom niet op korte termijn geregeld.

Achterlopende taakstelling niet alleen de schuld van de gemeente

U zult als geen ander weten dat een nieuwe manier van uitvoering en beleid niet van de een op andere dag is geregeld. Zeker niet bij de huisvesting statushouders, waar veel partijen betrokken zijn. Het kost tijd om alle partijen te spreken en overeenstemming te vinden. Hoewel wij van mening zijn relatief snel deze uitdaging te hebben gesignaleerd, worden wij ingehaald door de realiteit. Gesprekken lopen, maar de taakstellingsperiode 2024-1 is al bijna op de helft en er zijn nog geen concrete tussenoplossingen in zicht. Wij hebben ons afgelopen half jaar meer dan ooit ingespannen om de taakstelling te behalen. Terwijl de gemeente wel wordt geacht tijdig de taakstelling te behalen, spelen er externe factoren die buiten onze macht liggen en waarop we als gemeente geen invloed kunnen uitoefenen.

Maatschappelijke uitdaging vraagt gezamenlijke inspanning

Wij begrijpen dat uw brief een formaliteit is en dat u toezicht moet uitoefenen op de taakstelling. Feitelijk gezien klopt uw brief en hebben wij niet voldaan aan de taakstelling. Wij missen echter in uw brief de signalering en erkenning van de enorme uitdagingen die binnen het thema taakstelling huisvesting statushouders spelen en waar gemeenten, naast diverse andere grote opgaven (asiel en migratie, jeugd etc.) voor aan de lat staan. Wij willen u met deze brief dan ook informeren over de extra uitdagingen die onverwacht op het bord van de gemeente erbij zijn gekomen. Uw verzoek om extra inspanning komt over alsof de gemeente Blaricum en onze samenwerkingspartner de woningcorporatie daarin tekort schieten, terwijl wij wel de nodige inspanningen leveren. In de schaarse sociale huurwoningmarkt vinden wij ruimte, maar deze kan dan vervolgens niet opgevuld worden door het COA. Als wij, omwille van de druk die wij ervaren van de taakstelling, statushouders (tijdelijk) niet-passend huisvesten gelet op de woninggrootte, is het risico voor de gemeente. Het staat tevens scheef op de visie vanuit het Rijk om o.a. de bestaande bebouwing beter te benutten die passend is bij de woonbehoefte³. Kortom: de gemeente wordt continu belemmert in de uitvoering door externe omstandigheden, maar vervolgens wordt er wel verwacht dat de gemeente die externe omstandigheden oplost.

Verzoek aan de provincie Noord-Holland

De taakstelling huisvesting verblijfgerechtigden is dan wel een wettelijke taak van de gemeente, maar het is een maatschappelijk vraagstuk. Wij hopen dat u zich mede verantwoordelijk voelt om de statushouders zo goed mogelijk te huisvesten. Wij zouden daarom de provincie Noord-Holland willen verzoeken om alle gemeenten in uw provincie proactief te ondersteunen met het vinden van oplossingen voor deze nieuwe ontwikkeling.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen hebben, dan verzoeken wij u contact op te nemen met de behandelaar in het briefhoofd.

---

³ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties – Beter benutten van bestaande woningbouw
<https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/beter-benutten-van-bestaande-bebouwing>

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Blaricum,

Mw. drs. B.M. de Reijke MBA
Burgemeester gemeente Blaricum
Gemeente Blaricum

Mw. mr. S.J. Kist
Loco-secretaris
Gemeente Blaricum

Ter info: deze brief wordt tevens in cc naar de PRT NH verzonden.

Bijlage

A. Brief provincie Taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden 19 februari 2024